

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

Lex & Euangelium quomodò vtrumque exigitur ad salutem. tit. 11

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

Luterum surrexit Zuinglius, Anabaptistæ, Osiander, Caluinus, &c. Ecclesiam ergò audiamus.

LEX ET EVANGELIUM QVO-
modo vtrumque exigitur ad salutem.

TITVLVS II.

Primò, mundi doctrina hæc iam est, quod hæc sit differentia inter legem & Euangelium, quod lex præcipit aliquid facere, vt sunt præcepta decalogi, Exod. 20. quæ sub se comprehendunt omnia opera, quæ nos facere tenemur & possumus, vt orare, vigilare, eleemosynam dare, &c. Et. Esse pacificum, patientem, timoratum, castigare corpus, &c. At Euangelium esse solum Deum credere, scilicet, Deum patrem conditorem omnium nostrum, & filium redemptorem nostrum, per suam amarissimam mortem, Roman. 4. Mortuus est pro peccatis nostris, &c. & Spiritum sanctum esse nostrum sanctificantem, per distributionem remissionis peccatorum, quam Christus meruit, & vitæ æternæ. Hoc solū credere est Euangelium. Idèd Euangelium gaudet de beneficijs, & ea recipit. Sed lex iubet nos aliquid agere, & præstare Deo, nempe seruare eius præcepta, & dicunt quod Deus nos solū vult iustificare & saluare per fidem propter Christum, absq; operibus legis, vt docet Paulus Romanor. 3. Galat. 3. Idèd sola fides exigitur, quæ saluat & iustificat. Sunt enim plurimū distinctæ res. Crede ergò solū, &c.

Secundò, Catholica autem doctrina est, quod sicut vtrumque est à Deo, Euāgelium & lex, ambo verbum Dei sunt, Ita ex equo Deus exigit à nobis, id est, fidem in Christum, & obseruantiam legis, fides enim statuit legem, id est, opera non destruit, Roma. 3. & 1. Ioan. 2. Qui dicit se nosse Deum, & tamen mandata eius non custodit, mendax est, & veritas in eo nō est:

Qui

Qui autem seruat verbum eius, verè in illo est charitas perfecta, id est, vera & viva fides in Christum. Et 1. Ioann. 3. Hoc est mandatum Dei, vt credamus in nomine eius filij Iesu Christi, & diligamus alterutrum, sicut dedit nobis mandatum. Et 4. cap. Hoc mandatum dedit nobis, vt qui diligit Deum, diligit & fratrem suū. Vtrunque ergò est præceptum, credere, & seruare præcepta: solùm ergò velle credere Euangelio, scilicet quòd redemptus sum per Christum: & non etiam seruare præcepta, nihil prodest.

Psal. 15.

Sed inquires: Ex quo solus Christus est saluator, sicut Euangelium docet, Ioan. 3. Sic pater dilexit mundum, & 1. Ioan. 2. ipse est propitiatio pro peccatis nostris, proindè non eget operibus nostris, vt Dauid dicit, Nec ditior, nec pauprior, nec maior, nec minor fit operibus nostris, &cæt. Cur non sufficit, vt solùm credam me redemptum per Christi mortem? Quare vltra hanc fidem etiã legis obedientia exigitur? possit ne mihi Deus propter Christum æquè omnia donare, præsentia & æterna bona, sine obedientia legis, sicut nunc per & post fidem & obedientiam legis facit & promittit? Respondeo: Primò Deus non vult, quòd per opera nostra & obedientiam legis accipiamus remissionem & salutem. Nam si hæc esset DEI voluntas, non posuisset omnium peccata super Christum, Esai. 53. Non fuisset necessarium obedire Christum patri vsque ad mortem, Philipp. 2. Et Paulus dicit Coloss. 1. complacuit patri, per hunc sibi reconciliari omnia, &cæt. Ergò officium Christi fuit, semel intrare sancta, & reperire æternam redemptionem, Heb. 9. Et hoc factum est, antequàm nos nati sumus. Ideò Deus non exigit à nobis obedientiam legis, vt hac debeamus mereri remissionem & salutem. Hæc semel Christus meruit, &c.

Secundò, iubemur credere & obedire legi, quatenus distributionem promeritæ salutis consequi, & nobis

nobis propriam facere possimus. Nam hæc est æterna Dei voluntas, quòd beneficia Christi vult dispensare per media, & non sine medijs, vt remissionem peccatorum per pœnitentiam & fidẽ, Mar. 1. Possessionem vitæ æternæ per fidem & pietatis opera, Mat. 25. Esurui, & dedistis mihi manducare. Idè ex quo Deus sic ordinauit, & sua est voluntas, per media velle distribuere, & fides non solùm est vnicum medium, sed & sacramenta & opera &c. Ergò fides & opera, lex & Euāgelium, sunt necessaria ad salutem, id est, ad eam apprehendendam.

Subindè vult Deus pro tanto beneficio per filium collato vt ipsũ glorificemus & gratias agamus: Idè precipit Christus iustificatis, vt opera nostra sic luceant, vt glorificent patrem &cæt. Matth. 5. Idè opera nostra sunt sacrificia laudis & gratiarum actiones, quibus illi gratias agimus, Hebræor. 13. His enim sacrificijs, i. operibus nostris promeretur nobis Deus, id est, honoratur, &c. Ergò qui detrahit pijs operibus hic honori Christi & gratiarũ actioni illius derogat, sicut Iudas cum vnguento fecit, &c. Ioan. 12. Postremò Deus nõ postulat à nobis neque fidem, neq; opera sui commodi causa, sed propter nosipfos ad nostrum profectum & salutem. Promisit enim ex immerita misericordia præmium fidei & operibus: non enim dignitas fidei aut operum nostrorum meretur aliquod præmium, sed misericordia DEI promittit propter Christum, ex sola gratia. Qui ergò credit & obediẽtiam legis præstat, illi promissa sunt spiritualia, & æterna bona: Spiritualia, id est, remissio peccatorũ, donatio Spiritus sancti cũ suis fructibus, Gal. 5. Et vita æterna, Ioan. 3. hæc omnia promittit Euāgelium. Similiter apprehendit temporalia & corporalia bona, quæ promittuntur Exod. 20. Leuitic. 26. Deuteronom. 28. corporis sanitatem, & longam vitam, benedictionem Dei in diuitijs, agris, arboribus, animalibus.

animalibus, fructibus ventris, granario, cellario, panem & vinum quotidianum, pacem à bello, Solem & pluuiam recto tempore, magistratum prudentem, sapientiam, victoriam, &c. Hęc omnia in lege promittuntur, & secundùm gradus laborum distribuuntur, 1. Cor. 3. & 15. differt stella à stella.

Patres igitur Catholici docuerunt ex scripturis, quòd tum pro fide, tũ pro operibus conferuntur hęc bona, tam spiritualia, quàm corporalia, id est, apprehenduntur: nam non merentur illa, Deus nobis nihil ex debito debet, Luc. 17. Et quoniam fides non debet separari ab operibus, nec opera à fide, idèò vtręq; promissiones, tum Euangelij, tum legis, exigunt fidẽ simul & opera, ad opus hoc & in hunc finem apprehensionis. Ex quo sequitur, quòd illa separatio, id est quòd sola fides apprehendat promissiones Euangelij, sine operibus in adultis, & quòd opera legis sola apprehendant promissiones legales, sicut scriptura dicit Christus vtrunque coniungit, id est, pœnitentiam & fidem, Marc. 1. Et opera & fidem, Matth. 25. quandò promissionem facit. Fides sine pœnitentia & sacramentis nihil est, & fides sine obseruantia præceptorum, & operationum per charitatem, Gal. 5. nihil est, &c. Euangelium non solum iubet credere, sed etiam mandata Dei obseruare, Matth. 19. Causa verò prima, propter quam hęc promissiones conferuntur, Christi mors est, non hęc nostra fides & opera. Nec sunt merita, sed media, quibus apprehēdimus Christi meritum ex gratia. subtiles illę quæstiones, quia fides sola apprehendit promissiones Euangelij, opera mandatorum Dei, promissiones legales, in pugna verborum laborāt, & ad nihil vtilis sunt, nisi ad subuersionem audientium, 2. Timot. secundo. Ideo illa vaniloquia iubet vitare Paulus. Sancti quoque patres videntes vulgum non permoueri dilectione erga Deum, vt gratis seruarent mandata, & bona facerent

Tit. 3.

rent opera ex dilectione erga personā Dei: idēd pro-
missionibus premiorum prouocāunt populum ad
pietatis opera, dicentes: Si seruaueris præcepta, ieiu-
naueris, oraueris, eleemosynam dederis, &c. tunc
mereberis vitam æternam, saluus eris, &c. Non ta-
men fuit intentio illorum, quōd talibus operibus si-
bimetipsis ex se possint mereri vitam, Hoc enim de-
rogāssent Christo, Gal. 2. Abstinebant quoq; ab huius-
modi propositionibus, sola fides iustificat, id est, sal-
uat, opera nostra sunt immunda & sunt peccata, legē
nemo seruare potest &c. Hęc enim plurimūm populū
scādalizāunt, &c. Idēd docuerūt largē mereri distri-
butionem remissionis & salutis, & hęc licet non sint
merita, i. fides & opera, sunt tamen necessaria media.

DE ABBREVIATIS PRO-
positionibus sectariorum.

TITVLVS XII.

Primò sectæ magnam seductionem ex-
citāunt in populo formulis loquendi
abbreviatis, quibus verba scripturæ &
præcipua loca de fide mutilare, nec to-
taliter exprimere & recitare solent: sic
enim dimidiant, quæ proferunt: Fides sola iustificat
& saluat, & nullum opus: hoc intelligit vulgus ac si
non opus esset vllō bono opere: sed vbi manet tum
præceptū Dei? Idēd perfectus sermo & genuina scri-
pturæ interpretatio, Deus est qui iustificat, id est, pec-
cata remittit & vitam æternam largitur per fidem &
alia media, sacramentā & bona opera præceptorum
ipsius, Rom. 8. hoc modo dicit Paulus Deū iustificare
per fidem. Deus enim facit per mediū fidei, Deus sal-
uat per media bonorū operū, i. distribuit. Mat. 25. Ve-
nite benedicti, possidete regnū &c. Ioan. 5. Qui bonā
egerunt, ibunt in vitā æternam &c. fides sola sine pœ-
nitentia nō apprehendet iustificationē. Mar. 1. Pœni-

Cc temini,